

sig til de offentlige Kasser for at faa alt, hvad de behøve. Det er nu ikke korrekt, thi det, som Lovforslaget tilsigter at give dem, er jo kun Helbredelsesmidlerne. Men der hører jo ogsaa andet til. Ganske vist regne vi til Helbredelsesmidlerne de nødvendige styrkende Næringsmidler for de syge, men der hører dog ogsaa andre Ting til. Man maa dog huske paa, at den Familieforsørger, der er syg, mister sin Fortjeneste i den Tid, han er syg og ikke kan arbejde, og der er altsaa et stort Omraade for Sygeforsikring, hvor de ikke kunne henvende sig til de offentlige Kasser. Ganske vist foreslaa vi, at naar Fattigbestyrelsen paa det Sted, hvor den syge opholder sig, skønner, at der er Grund til at hjælpe ogsaa med Bidrag til Underhold, kan han faa det, uden at det skal være Fattighjælp. Men man maa huske paa, at her er jo en stor Begrænsning med Hensyn til denne Hjælp. Den skal ikke have Fattighjælps Virkning; man skal altsaa undersøge vedkommendes Trang for at kunne bevilge ham denne Hjælp, og al den Stund det er en Kendsgerning, at Folk altid i saa stor Udstrækning som muligt søge at undgaa en saadan Undersøgelse af deres Forhold, som en Undersøgelse af Trangen naturligvis medfører, er det givet, at den store Masse af Befolkningen i saa stor Udstrækning, som det paa nogen Maade er muligt, vil forsikre mod de økonomiske Følger af Sygdom. Der bliver altsaa et stort Omraade, paa hvilket de syge ikke uden videre kunne gaa til de offentlige Kasser.

Kun med Hensyn til de direkte Helbredelsesmidler mene vi rigtignok, som jeg allerede har udtalt dels ved Forelæggelsen, og dels da jeg første Gang havde Ordet, at de bør stilles til Raadighed for alle; dem bør intet Menneske sævne. Naar et Menneske er sygt, er Helbredelsesmidlerne en saa absolut Nødvendighed, at Samfundet bør have en Pligt til at stille dem til Raadighed, og det bør ikke være afhængigt af vedkommendes økonomiske Forhold, om de kunne faa saadanne Helbredelsesmidler eller ikke, og det bør ikke gøres til Fattighjælp, naar Mennesker komme i Trang for disse Ting. Derfor tror jeg, at den højtærede Indenrigsministers Udgangspunkt er noget urigtigt, og jeg kan ikke godkende den Betragtningssmaade, at man absolut skal lægge dette Spørgsmaal om Tilvejebringelse af disse Helbredelsesmidler over paa Principet: Hjælp til Selvhjælp, hvilket jeg i øvrigt skal komme nærmere ind paa.

Saa sagde den højtærede Indenrigsminister, at det svækker Ansvarsfølelsen. Ja, man raaber saa højt paa denne Ansvarsfølelse, som Mennesker skulle have, og jeg er ogsaa af den Mening, at man skal ikke gaa bort fra denne Ansvarsfølelse, i hvert Fald ikke paa alle Omraader. Men overfor dette Spørgsmaal, hvor der er Tale om den allernødvendigste Hjælp til syge Mennesker, forekommer det mig, at der maa man se bort fra denne Ansvarsfølelse, og selv om Folk ikke ere i Besiddelse af den, giver man dem dog alligevel Helbredelsesmidlerne; dem skal man ogsaa nu give dem gennem det offentlige; kun giver man dem under den Form, at det er Fattighjælp, og det er det, vi ville bort fra. Vi ville give Folk disse Helbredelsesmidler, uden at det i nogen Maade skal være Fattighjælp og uden anden Undersøgelse end den, at de vedkommende skulle høre til de Befolkningsklasser, som her er Tale om. Der skal altsaa ikke anstilles nogen almindelig Undersøgelse af deres Trang i og for sig; naar de blot høre til disse Befolkningsklasser, gaa de ind under det Begreb, som der her er Tale om; men den almindelige Undersøgelse af deres personlige Forhold maa man se at komme bort fra.

Saa fremhævede den højtærede Minister, at han absolut fastholdt Principet: Hjælp til Selvhjælp. Jeg er — hvad vi Socialdemokrater saa ofte have udtalt — ikke nogen Fjende eller Modstander af Selvhjælp og heller ikke nogen Modstander af Hjælpen til Selvhjælp. Men vi maa kræve, at man ikke lægger for meget over paa denne Selvhjælp, thi det kan ikke nytte, at man stadig raaber paa Selvhjælp; naar det viser sig, at Evnen til at hjælpe sig selv faktisk hos en stor Masse Mennesker ikke er til Stede, læsser man for meget deroverpaa, og det mener jeg ikke, man maa og skal gøre, naar der er Tale om Sygdom. Der maa det offentlige virkelig træde til og hjælpe ubetinget, thi der er alt for store Lidelser og alt for store Savn forbundne med absolut at knytte det til Selvhjælp, til at man er berettiget til at fastholde dette Princip. Og maa jeg tillade mig at sige, at her i dette Ting har man heller ikke fra anden Side altid fastholdt dette Princip. Jeg maa maaske henvise til en Udtalelse, som det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) fremkom med den 20. December 1890 under Behandlingen af Lovforslaget om Alderdomsunderstøttelse. Han udtalte den Gang — jeg maa maaske med den højtærede Formands Tilladelse oplæse et Par Linier,